

פרשת תרומה

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורבב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

ב. מעשה הכפורת והכרובים

ה. מעשה הארון

ו. מעשה מכסה המשכן

ז. מעשה השולחן

ח. הציווי על תרומת המשכן

ט. מעשה הפרוכת והמסך

י. מעשה המנורה

יא. מעשה הקרשים ואדניהם

יב. מעשה יריעות העיזים

יג. מעשה יריעות המשכן

יד. מעשה המזבח החיצון

טו. מעשה חצר המשכן

שאלה לשולחן השבת

"מאת כל איש אשר ידבנו לבו

תקחו את תרומתי"

יש לבאר מדוע כתבה התורה דווקא 'איש' ולא כתוב: 'ויקחו לי תרומה מאת כל איש ואשה' - כיון שהמשכן נועד גם להשרות שכינתו על כולם אנשים ונשים, ובמיוחד שכתוב בפרשת ויקהל: "ויבאו האנשים על הנשים" שהנשים אף הן תרמו מתכשיטיהן לעבודת המשכן, ומדוע לא מזכרות בפסוק הציווי?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי"

הקב"ה ציווה את משה לקחת תרומה לבניית המשכן, רק מאנשים שתרומתם באה מנדבת לבם ולא משיקולים חיצוניים. וכיצד ניתן לדעת אם הנדבה באמת מגיעה מנדיבותו? מהמשך הפסוק: "תקחו את תרומתי" - מי שבאמת רוצה לתרום, ירוץ ויבוא בעצמו לומר: 'תקחו את תרומתי!' (הגר"א)

"מבית ומחוץ תצפנו"

מכאן דרשו חז"ל (יומא עב:) שת"ח צריך שיהיה תוכו כבדו. ובגמרא (ברכות כח.) מסופר שביום שהעבירו את רבן גמליאל מנשיאותו, סילקו את שומר הפתח שמינה ר"ג כדי לשמור שכל תלמיד שאין תוכו כבדו לא ייכנס לביהמ"ד, ובאותו היום נוספו 400 (וי"א 700) ספסלים בבית המדרש. ונשאלים ב' קושיות: איך ידע השומר מי מהבאים "תוכו כבדו"? ולמה הגמרא מסיימת שהתרבו הספסלים ולא התלמידים? אלא, השומר הודיע לכל מי שרצה ללמוד תורה, שכל המקומות תפוסים כבר. חייבים לעמוד או לשבת על הרצפה. ממילא רק מי שרצה באמת ללמוד, נכנס. לאחר שהוסר השומר ונכנסו מאות תלמידים חדשים שאין תוכם כבדו, נאלצו להזמין מאות ספסלים חדשים כיון שהתלמידים החדשים לא הסכימו ללמוד ללא מקום ישיבה נח. (ר' יואל מסאטמר)

"ועשו ארון עצי שיטים"

בכל כלי המשכן כתוב ציווי העשייה בלשון יחיד, כגון: "ואת המשכן תעשה", "ועשית יריעת עזים", "ועשית פרכת", "ועשית שלחן" וכן כתוב לגבי כל כלי המקדש. ויש לבאר מדוע דווקא בציווי על עשייתו של ארון הברית, כתוב: "ועשו ארון עצי שיטים", בלשון רבים, בשונה מכל שאר הכלים, שנכתבו בלשון יחיד. ויש לומר: א. ללמדנו כולם יכולים לזכות בכתר תורה. (אלשיך) ב. מפני שחייבים כולם להתעסק בו, מפני כבוד התורה. (מ"ר) ג. רק על ידי שיתוף פעולה של כל עם ישראל ניתן לקיים את מצות התורה. (אוה"ח) ד. הפסוק ממשיך בלשון רבים מפני הפסוק: "ועשו לי מקדש". (א"ע) ה. נעשה מכספי כל ישראל. (רמב"ן) ו. הארון הוא עיקר המקדש. (הרש"ר הירש) ז. כל ישראל יש להם שייכות לתורה מי כ'יששכר' ומי כ'זבולון'. (עיסורי תורה) ח. אחת מקנייני התורה היא שהתורה נקנית בחבורה. (נועם המצוות) (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן שבת' תשפ"א)

מתנת אדר בפורט מהודר!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:

052-7665775

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר כמזכרת מאירועים

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!

השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'ביין'.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. מכלי המשכן, ובו ספר תורה שכן
- ב. נתרמו בשביל שמן המשחה והקטורת
- ג. מקישוטי המנורה, המוזהבת והטהורה
- ד. בסירות המזבח פיגו את ה-
- ה. תפקיד הפרוכת במשכן
- ו. בראשי העמודים היו -
- ז. מתרומת המשכן
- ח. רוחב חצר המשכן
- ט. כך נקרא זהב ללא תוספות אחרות
- י. החלק של הקרשים שנכנסו לאדנים קרוי:
- כ. פניהם היו איש אל אחיו
- ל. היה מונח על השולחן
- מ. מכלי השולחן
- נ. תרמו את אבני השוהם והמילואים
- ס. כנפי הכרובים היו -
- ע. מספר יריעות המשכן
- פ. מקישוטי המנורה, המוזהבת והטהורה
- צ. בצד זה של המשכן היו עשרים קרשים
- ק. מכלי השולחן (2)
- ר. המסך היה מעשה _____
- ש. כמה אדנים היו מתחת לכל קרש?
- ת. על הקרשים להיות _____ מלמטה

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. חוט ה _____ במזבח היה כנגד המכבר (רש"י)
- ב. סובב המזבח קרוי -
- ג. היריעות שימשו כ _____ למשכן
- ד. מצוותם של לחם הפנים להיות על השולחן -
- ה. אחד מכלי המזבח
- ו. פירוש המילה: 'קומתו'
- ז. את עורות בהמה זו תרמו למשכן (לשון יחיד)
- ח. יש לשים את המנורה _____ השולחן
- ט. יריעות המשכן נעשו באריגה ולא במעשה _ (רש"י)
- י. "ועשו _____ מקדש _____ בתוכם"
- ך. כך קרוי שער פתח החצר
- ל. פירוש המילה- 'נבוב' ('המזבח היה נבוב לוחות')
- ם. הושחלו בטבעות של כלי המשכן
- ן. מתרומת המשכן (2)
- ס. הושחל בתוך לולאות, לחבר את מחברות היריעות
- ע. מספר הטבעות שהיו לשולחן
- ף. מתרומת המשכן
- ץ. הארון היה מצופה בזהב מבית ו _____
- ק. מצופה כסף והיו הרבה ממנו על העמודים
- ר. כמות הזהב ממנה עשו את המנורה וכליה
- ש. מתרומת המשכן, והוא מיץ פשתן
- ת. כך היה עשוי מכבר המזבח

ואלה שמות

"זהב וכסף ונחשת"

אלו שמות נרדפים וכינויים יש לזהב? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

"ויקחו לי תרומה". זה שאמר הכתוב: "אהבתי אתכם אמר ד' ואמרתי במה אהבתנו" (מלאכי א, ב). וכתוב: "ואת עשו שנאתי". מעשה בטורנוסרופוס ששאל את רבי עקיבא ואמר לו: 'למה הקדוש ברוך הוא שונא אותנו, שכתוב 'ואת עשו שנאתי?' אמר לו: 'למחר אני משיבך'. למחרת בא טורנוסרופוס לרבי עקיבא ושאל אותו: 'מה חלמת זה הלילה ומה ראית?' ענה לו רבי עקיבא: 'בחלומי היו לי הלילה שני כלבים, אחד היה שמו רופוס ולשני קראו רופינא'. מיד כעס טורנוסרופוס ואמר: 'לא קראת את שם כלביך אלא על שמי ועל שם אשתי, נתחייבת הריגה למלכות!'. אמר לו רבי עקיבא: 'ומה ההבדל בינך לביניהם?! אתה אוכל ושותה, והם אוכלים ושותים, אתה פרה ורבה והם פרים ורבים, אתה מת והם מתים. אלא על דבר זה שקראתי שמם כשמך, כעסת. והקדוש ברוך הוא נוטה שמים ויוסד ארץ, ממית ומחיה ואתה נוטל עץ וקורא אותו אלהים כשמו, לא כל שכן שיהא שונא לכם?!'. הרי מה שכתוב: "ואת עשו שנאתי". (ע"פ מדרש תנחומא)

מילה בפרשה

קו ישר של הצורה,
לא התקדם כשורה,
לצד הנכון ולפאה,
של שומרת הריאה.

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגיליון הבא

ושפני טמוני חול

אלו שלושה מבנים היו בגובה של 30 אמה?

"שני אדנים"

מבאר הכלי יקר, שה'אדנים' נקראו בשמם שיש במשמעותו לשון אדנות ושררה, משום שהם היו למטה, ללמדך שמי שהוא עניו ושפל ומשפיל עצמו מטה, הוא יהיה 'אדון' לכולם מלמעלה והכל עומד עליו. (וכן המילה 'נשיא' פירושו שהוא נושא את אחרים כי כולם נשענים עליו). ויש לבאר לפי זה את הכתוב לגבי השולחן: "ועשית את הבדים עצי שטים וצפית אותם זהב ונשא בם" - ראשי תיבות אזור. ובגמרא (יומא עב:) מבואר שהזר על השולחן היה כנגד כתר מלכות. ובתוספתא (ברכות פ"ד) מבואר שאין אדם זוכה למלכות אלא אם כן משפיל עצמו כאזור. לכן, דווקא בשולחן המסמל כתר מלכות נרמז בראשי תיבות 'אזור'. (נפלאות מתורתך)

שעשועי דאורייתא

"והמשים ללאת תעשה בקצה היריעה"

חוץ מן הלולאות, אלו דברים נוספים בתורה נאמר עליהם שהיו 'בקצה' (7 תשובות)

מצאו נא בפרשה:

1. תשע מילים רצופות המסתיימות באות ה'.
2. ארבע אותיות, המרכיבות שלושה שמות של דברים שהיו במשכן.
3. שתי מילים בנות חמש אותיות, הנקראות ישר והפוך.
4. שמונה מילים רצופות שנכתבו פעמיים. (2 תשובות)
5. רצף בן חמש מילים המופיע שלוש פעמים ברציפות בפסוק אחד.
6. מספר שמופיע שלוש פעמים בפסוק אחד.

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "ועשו לי משכן ושכנתי בתוכם ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו וכן תעשו"
2. "המשים ללאת תעשה בקצה היריעה האחת והמשים ללאת תעשה בקצה היריעה אשר במחברת השנית מקבילת הללאת אשה אל אחתה"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: היכן בשו"ע בהלכות שבת מוזכרת 'בנה' - בהלכות הבדלה כסימן לסדר הברכות (אוה"ח רצו א'). **לסדר את הפרשה** - "זהב וכסף ונחשת". **חידון א' ת'** - ארון, בשמים, גביעים, דשן, הבדלה, ווים, זהב, חמישים אמה, טהור, ידות, כרובים, לחם הפנים, מנקיות, נשיאים, סוככים, עשר, פרחים, צפון, קשות קערות, רוקם, שניים, תואמים. **חידון א' ת' הפוך** - סיקרא, כרכוב, גג, תמיד, יעה, גובהו, עז, נוכח, מחט, לי ושכנתי, מסך, הלול, בדים, ארגמן שמן, קרס, ארבע, כסף, מחוץ, חשוק, כיכר, שש, רשת נחושת. **שעשועי דאורייתא** - מערת המכפלה הייתה בקצה שדה עפרון, אתם נמצאת בקצה המדבר, אסור היה לגעת בקצהו של הר סיני, אש בערה בקצה המחנה בתבערה, בלק יצא לעיר מואב בקצה גבול ארנון, הר ההר היה בקצה ארץ אדום, "אם יהיה נדחך בקצה השמים". 1. "מקשה תעשה המנורה ירכה וקנה גביעה כפתריה ופריחיה ממנה". 2. "כפרת", "כפרת", "כפתר". 3. "ויעיר", "ויהיו". 4. "באמה ורוחב ארבע באמה היריעה האחת מדה אחת", "עשרים ואדניהם עשרים נחושת ווי העמודים וחשוקיהם כסף". 5. "וכפתר תחת שני הקנים ממנה". 6. "ארבע טבעת זהב ונתת את הטבעת על ארבע הפאת אשר לארבע רגליו". **ואלה שמות** - פז, חרוץ, חרס, כתם. **מילה בפרשה משפטים** - שבט. "משפחה מאוחדת וגדולה" - שבט של אנשים, "הגישו מקל וגם אלה" - מקל ואלה קרויים 'שבט', "לאדם שניסה כבר חודש" - חודש שבט, "ושכפל יצור כמתבקש" - שיכפל יצור חי = שיבט. **טמונות בפרשה** - 1. "כרוב אחד" (כה"ט) 2. "שש" (כה"ד) 3. "רשת נחושת" (כז"ד) 4. "יריעות" (של ס"ת) (כז"א) 5. "במחברת" (כז"ד) 6. "צלע המשכן" (כז"כ) 7. "שתי ידות לקרש" (כז"ז) 8. "ארבעתא כלידין" (אונקלוס כה"ל) 9. "כפתור ופרח" (כה"ג) 10. "ארבע פעמותיו" (16 רבעי פעמה) (כ"ט"ב) 11. כר+כובע+מזבח= "כרכוב המזבח" (כז"ה) 12. "לחם הפנים" (כה"ל) 13. "לכתף" (כז"ט) 14. "לשמן המשחה" (כה"ו) 15. מדרש תנחומא על התחש: 'רבי יהודה אומר: חיה טהורה גדולה היתה במדבר וקרן אחת היה לה במצחה, ובעורה ששה גונים'. 16. 'נוצה של עיזים' (כה"ד) 17. "עמודי החצר" (כז"ז) 18. "ידבנו לבו" (כה"ב) 19. "אבני מילואים" (כה"ז) **טמונות בהפסרה** - 1. "החדש השני" (ו"א) 2. "חליפות" (ה"כח) 3. "חלוני שקופים אטומים" (ו"ד) 4. "כל כלי ברזל לא נשמע בבית בהבנתו" (ו"ז) **שאלה לשלחן השבת בשלח** - שאלנו: יש לחשב את השבתות הללו שהרי שבת ניתנה להם כבר בהגיעם למרה ג' ימים אחרי קריעת ים סוף, ובני ישראל הגיעו למדבר סין בט"ו באייר, ורק לאחר מכן ירד המן. ומעשה המקושש המובא בפרשת בשלח אימתי אירע? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: תוספות (שבת פז): דנים בכך. 1. לא היו מחויבים בשבת כישראל עד מתן תורה, אלא חיובם היה בדיני בני נח שנוספו להם דינים. (מהר"ל). 2. לא ניתנו להם כל ההלכות והפרטים במרה עדיין, כגון הלכות תחומין, והמדרש הזה הוא כדעת רבא הסובר כן ולא כדעת רב אחא. 3. יש שפירשו ששני המאורעות אירעו באותה השבת. (חזקוני) 4. בסדר הדורות מובא שהמקושש כבר חילל בא' באייר. 5. יתכן שהתעכבו במרה לפני שניתנו להם המצוות שם. 6. היו שתי שבתות ראשונות, אחת לכל דיני השבת, ואחת לדיני תחומין. 7. כל השבתות ששמרו הם לא בגדר מצווה ועושה לכן כולן נחשבים לאחת. 8. שבת ראשונה נצטוו ביום שישי ולא קדמו לה ששת ימים לכן אינה מן המניין.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים

בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת.

מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

© כל הזכויות שמורות לאהרן בייך

ניתן לשלוח תגובות, רעיונות והערות למערכת:

קיפמן 17, ירושלים

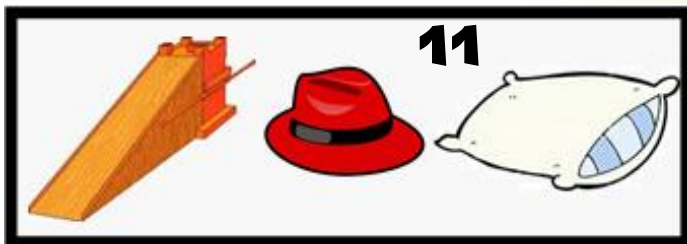
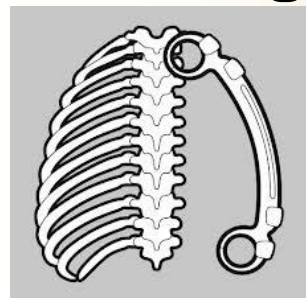
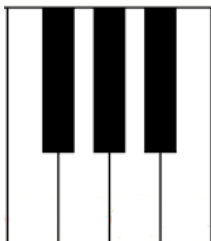
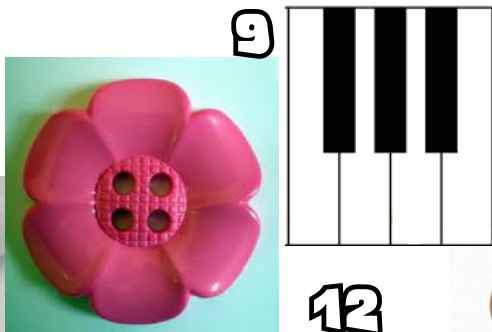
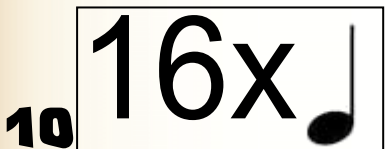
temunabaparashah@gmail.com

זהו חידון משעשע מתמונות הרמוזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדיגש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
temunabaparashah@gmail.com חיזוקים והערות: אשמח לקבל רעיונות, חיזוקים והערות:
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

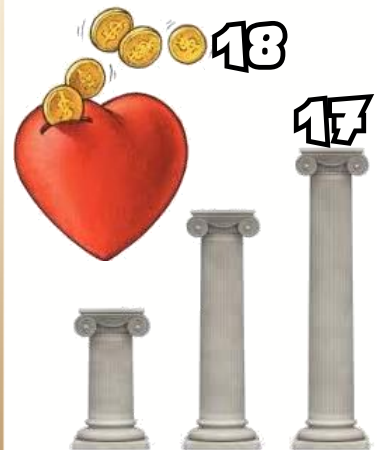
טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

מחשבה טובה
 התשובה לטמונה זו
 תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
 יום שהוא כיומיים, ואיזה, זה מעת
 לעת' (רש"י כא, כא)

הפטרת תרומה "וד' נתן חכמה לשלמה" (מלכים א' ה' כו - ו' יג)

טמונות בהפטרה

